BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
KORMÁNYMEGBÍZOTT

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete
részére

Iktatószám:	BP/2800/00724-1/2026
Ügyintéző:	Batóné dr. Mácsai Gyöngyvér
Telefonszám:	(1) 235-1729
E-mail:	batone.macsai.gyongyver.gizella@bfkh.gov.hu
Tárgy:	Törvényességi felhívás alpolgármester jelölésével, megválasztásával kapcsolatban

Ez a levél kizárólag a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre!

Tisztelt Képviselő- testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 132. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított felügyeleti jogkörében, az Mötv. 132. § (3) bekezdésének a) és c) pontja alapján vizsgálta, hogy a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testületének alakuló ülésén megválasztott alpolgármesterek lemondását követően sor került-e egy önkormányzati képviselő, főállású alpolgármester jelölésére és megválasztására. E vizsgálat alapján az alábbi

törvényességi felhívással

élek.

1. Amint az a tisztelt Képviselő-testület előtt is ismert az Mötv. alpolgármester-választás szabályait tartalmazó 43. § (3) bekezdése szerint a képviselő-testület az alakuló vagy az azt követő ülésén - a polgármester előterjesztése alapján – megválasztja az alpolgármestert, alpolgármestereket, dönt az illetményükről, tiszteletdíjukról.

Az Mötv. 74. § (1) bekezdése kimondja azt is, hogy a képviselő-testület a polgármester javaslatára, titkos szavazással, minősített többséggel legalább egy alpolgármestert a saját tagjai közül választ a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére. Az alpolgármester jogai és kötelezettségei a megválasztásával keletkeznek és a megbízatása megszűnésével szűnnek meg.

Az alpolgármesterek számát – az Mötv. 74. § (1a) bekezdésében foglalt korlátok között – az önkormányzat feladatai, azok sajátosságai és más tényezők mérlegelése alapján a képviselő-testület határozza meg szervezeti és működési szabályzatában, ahogyan azt is, hogy az alpolgármester főállásban vagy társadalmi megbízatásban lássa-e el tisztségét.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő- testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 39/2018. (IX. 26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: SZMSZ) 2026. március 7. napjától hatályos 44. § (1) bekezdése szerint a Képviselő-testület egy főállású alpolgármestert választ, aki a polgármester irányításával látja el feladatait.

A törvény jelen idejű, kijelentő módú megfogalmazásából, valamint a „legalább egy alpolgármester” kifejezésből következően a Képviselő-testületet az alpolgármesteri tisztség betöltöttségének biztosítására vonatkozóan vitathatatlanul döntési kötelezettség terheli. Az alpolgármester megválasztása nem a Képviselő-testület mérlegelésétől függő döntés, hanem törvényi – és az SZMSZ-ből is következő – kötelezettség. A Képviselő-testület minősített többséggel csak olyan személyt támogathat és választhat alpolgármesterré, akit a polgármester javaslatában megjelölt.

A képviselő-testület ülésének összehívása, illetve vezetése a polgármester akadályoztatása esetén az alpolgármester feladata, összhangban az Mötv. 45. §-ában és az SZMSZ 9. § (2) bekezdésében, valamint 14. § (1) bekezdésében foglaltakkal.

A polgármesternek az ülés összehívásán és vezetésén túl számos olyan hatásköre, feladata is van, amelyek folyamatos ellátása a zökkenőmentes önkormányzati működés előfeltétele, és amelyeket távollétében az alpolgármester gyakorolhat. Az alpolgármester a polgármester helyetteseként, munkájának segítőjeként a polgármester távollétében, tartós akadályoztatása esetén ellátja a polgármester feladatait, gyakorolja hatásköreit. Az Alkotmánybíróság 145/2011. (XII. 2.) AB határozata értelmében a polgármestert az önkormányzati rendelet aláírójaként is csak az alpolgármester helyettesítheti.

Az Alkotmánybíróság a máig irányadónak számító 56/1991. (XI. 8.) AB határozatában az egyes szervek jog által összehangolt működésével mint a jogállamiságból fakadó követelménnyel kapcsolatban rámutatott: „*A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.”*

Az Mötv. 9. §-a garanciális jelleggel rögzíti továbbá, hogy „*Az e törvényben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni.*” Az Alkotmánybíróság a 31/1998. (VI. 25.) AB határozatában ezzel összefüggésben azt is leszögezte, hogy *„…érvényesül a joggal való visszaélés tilalma a közjogban is, ahol e tilalom egyaránt irányadó a jogalkotó szervek, a jogalkalmazó szervek, illetőleg az ügyfelek magatartására*.”, így a polgármesterére is.

A Kormányhivatal álláspontja szerint a polgármesternek az – eredményes önkormányzás egyik lényeges feltételének számító – egységes önkormányzati vezetés kialakításában betöltött meghatározó szerepe nem terjedhet addig, hogy a kizárólagos javaslattételi és előterjesztői jogának gyakorlását bármely okból mellőzze, és ezzel a képviselő-testületet az Mötv. által kötelezően meghatározott feladat- és hatásköreinek szabályszerű ellátásában, ezen belül határozathozatali kötelezettségének teljesítésében akadályozza.

Az Mötv. 81. § (3) bekezdésének a jegyző szignalizációs kötelezettségét deklaráló e) pontja szerint a jegyző köteles jelezni a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szervének és a polgármesternek, ha döntésük, működésük jogszabálysértő. A rendelkezés kógens, a jelzés szintén nem a jegyző mérlegelésétől függő lehetőség, hanem törvényi kötelezettség, amely nemcsak a meghozott döntésekre, hanem a képviselő-testület és a polgármester működésére – így a törvényben előírt döntések meghozatalának, illetve javaslattételnek az elmaradására, azaz a mulasztásban megnyilvánuló jogszabálysértésekre – is kiterjed.

2. A Hegyvidéki Önkormányzat Polgármestere 2026. július 19-én a Képviselő-testület 2026. július 23-ai, rendkívüli ülésére *„alpolgármester megválasztása és egyéb személyi döntések meghozatala*” címen előterjesztést készített. Ebben – egyebek mellett – kifejtette, hogy a továbbiakban a polgármesteri munka segítésére Vadász Gábor alpolgármestert nem tartja alkalmasnak, ezért kéri e tisztségének az Mötv. 76.§ d) pontja alapján, titkos szavazással, minősített többséggel történő megszüntetését, valamint a megüresedő pozícióra a Képviselő-testület tagjai közül Pásztor Tibor képviselő megválasztását.
Vadász Gábor, akkori alpolgármester az ülést megelőzően 2026. július 22-én, azonos napi hatállyal lemondott alpolgármesteri tisztségéről.

A Polgármester a Képviselő-testület 2026. július 23-ai rendkívüli ülésén maga ismertette Vadász Gábor alpolgármester 2026. július 22-én hatályosult lemondó nyilatkozatának tartalmát és a teljes előterjesztését visszavonta, mivel véleménye szerint az *„az alpolgármester lemondására tekintettel okafogyottá vált”,* így új alpolgármester megválasztására 2026. július 23-a óta nem került sor, a Hegyvidéki Önkormányzat ezen időponttól – polgármesteri jelölés hiányában – nem rendelkezik alpolgármesterrel.

A Hegyvidéki Önkormányzat Jegyzője a 2026. július 23-ai ülésen, de a további (2026. szeptember 24-ei, október 6-ai és október 22-ei) ülések előkészítése során, illetve az üléseken sem jelezte a Képviselő-testületnek vagy a Polgármesternek, hogy az alpolgármesteri tisztség betöltetlensége és a jelölés elmaradása jogszabálysértő működést eredményez.

A Polgármester a fent említett előterjesztése visszavonásával, majd az alpolgármester személyére vonatkozó javaslattételi kötelezettségének negligálásával elzárta a Képviselő-testületet a döntéshozatali jogosultsága gyakorlásának lehetőségétől. Figyelemmel arra a körülményre, hogy a Képviselő-testület alpolgármestert kizárólag a Polgármester javaslatára választhat, a polgármesteri jelölés elmulasztása a jogszabálysértő helyzet rendezésének közvetlen akadálya, ami miatt a Képviselő-testület nem tud eleget tenni az Mötv. 43. § (3) bekezdéséből és 74. § (1) bekezdéséből, valamint az SZMSZ 44. § (1) bekezdéséből fakadó kötelezettségének.

3. Az, hogy az Mötv. a megüresedett alpolgármesteri tisztség betöltésére külön határidőt nem állapít meg, nem jelenti azt, hogy a pótlás időpontja a Polgármester szabad belátásától függ. Az Mötv. 43. § (3) bekezdése szerinti választási kötelezettségből, a „legalább egy alpolgármester” tisztségviselésére irányuló, az Mötv. 74. § (1) bekezdése szerinti folyamatos törvényi követelményből, az SZMSZ 44. § (1) bekezdéséből, valamint az Mötv. 9. §-ában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményéből a Kormányhivatal álláspontja szerint az következik, hogy az alpolgármester személyére vonatkozó javaslattételre és a döntésre késedelem nélkül, a megüresedést követő első, második ülés során sort kell keríteni.

Az Mötv. és az SZMSZ vonatkozó szabályainak végrehajtásáért elsődlegesen a Polgármester felel, annak megvalósulása ellenőrzéséért, szabályosságának megköveteléséért azonban a Képviselő-testületet is felelősség terheli. Ennek alapján a Képviselő-testületnek, mint a Polgármester fölötti munkáltatói jogkör gyakorlójának is kötelessége, hogy döntsön a polgármesteri mulasztás orvoslásához szükséges intézkedésekről, esetleg a felelősség megállapítása iránti eljárás kezdeményezéséről.

Megállapítható tehát, hogy az alpolgármester lemondásától számított több mint három hónap és négy képviselő-testületi ülés eredménytelen elteltével a Hegyvidéki Önkormányzat Polgármestere – az Mötv. 43. § (3) bekezdésében és 74. § (1) bekezdésében, valamint az SZMSZ 44.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegve – mulasztásban megnyilvánuló törvénysértést követ el. Ez gátolja a számára, illetve a Képviselő-testület számára megállapított feladat- és hatáskörök folyamatos gyakorlását, és veszélyezteti a Hegyvidéki Önkormányzat működését.

Mindezekre tekintettel az **Mötv. 134. § (1) bekezdése első mondatában foglaltak alapján felkérem a tisztelt Képviselő-testületet és Polgármester Urat, hogy a jelen törvényességi felhívást,** annak kézbesítésétől – azaz a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tfvhr.) 5. § (1) bekezdése alapján, a **Törvényességi Felügyelet Írásbeli Kapcsolattartás (a továbbiakban: TFÍK) informatikai rendszerbe történő feltöltésétől – számított**

30 napon belül

vizsgálja meg, és az abban részletezett megállapításokra tekintettel, a kialakult jogszabálysértő helyzetet a Polgármester az alpolgármester személyére vonatkozó javaslata megtételével, a Képviselő-testület – e javaslat alapján – legalább egy képviselő-testületi tag főállású alpolgármesterré történő megválasztásával szüntesse meg.

Kérem továbbá, hogy az Mötv. 134. § (1) bekezdésének második mondatában meghatározott törvényi kötelezettségnek eleget téve a törvényességi felhívás alapján tett intézkedésükről, vagy egyet nem értésükről a Kormányhivatalt – a fent megadott határidőn belül – szintén a TFÍK informatikai rendszeren keresztül, tájékoztatni szíveskedjenek.

Szükségesnek tartom jelezni, hogy az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a törvényességi felügyeleti eljárás körébe tartozó egyéb eszközök alkalmazásáról a Kormányhivatal mérlegelési jogkörében hoz döntést.

A Tfvhr. 2. § (5) bekezdése rögzíti azt is, hogy a Kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eszközök alkalmazását addig folytatja, ameddig a jogszabálysértés nem kerül megszüntetésre.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

a kormánymegbízott helyett eljárva

dr. Mészár Erika
főigazgató

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2026.11.05 14:49:07
Budapest Főváros Kormányhivatala
Kiadmányozta: TFIK TFIK